

گزارش آزمایش طراحی سیستم های دیجیتال

آزمایش دوم:

طراحی مدار ترتیبی با امکانات شماتیک

نگارش :

سید ابوالفضل رحیمی ۹۷۱۰۵۹۴۱

امیرحسین باقری ۹۸۱۰۵۶۲۱

استاد :

دکتر علیرضا اجاللی

دستیار آموزشی :

آقای روزبه سیادت زاده

Contents

مقدمه	2
۱. مقایسه‌کننده تک و چهار بیتی	2
۲. مقایسه‌کننده سریال	6

مقدمه

هدف از این آزمایش، طراحی مقایسه‌کننده به کمک توصیف جریان داده در وریلاگ است. می‌دانیم در توصیف جریان داده ی یک سیستم دیجیتال، سیستم از طریق معرفی روابط منطقی میان سیگنال‌ها (اتصالات) با ارائه ی عبارت‌های جبری توصیف می‌شود. در این توصیف، به کمک کلیدواژه assign مشخص می‌کنیم که خروجی بر اساس ورودی‌ها به چه شکل است. پس از این که یک واحد مقایسه‌کننده تک بیتی طراحی شد، به کمک قابلیت ماژول‌بندی در وریلاگ یک مدار ترکیبی ۴ بیتی در بخش یک ساخته خواهد شد. در قسمت ب اما، باتوجه به نبود ساختار سلسه‌مراتبی، در یک ماژول این کار صورت گرفت.

۱. مقایسه‌کننده تک و چهار بیتی

در فایل onebit_comparator.v و همچنین fourbit_comparator.v این پیاده‌سازی‌ها صورت گرفته است که در ادامه به بررسی و توضیح آن‌ها می‌پردازیم.

ابتدا خوب است به طراحی ساده مدار مقایسه‌کننده تک‌بیتی بپردازیم. این مدار به سادگی سه خروجی برابر بودن، بزرگ‌تر بودن و کوچک‌تر بودن را با استفاده از گیت‌های منطقی پیاده‌سازی کرده است. کد وریلاگ آن به همراه شمای RTL در کوارتوس را در زیر می‌توانید ببینید.

```
module onebit_comparator(input a, input b, output equal, output greater, output less);  
    assign equal = (a == b);  
    assign greater = (a > b);  
    assign less = (a < b);  
endmodule
```

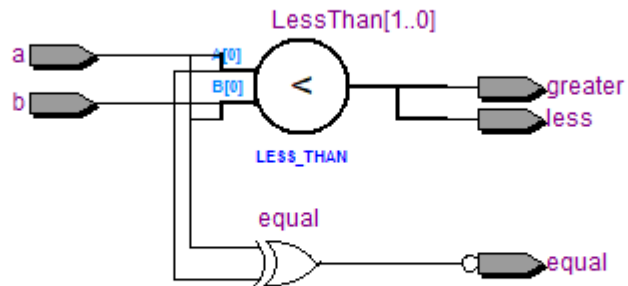

Figure 1 شمای RTL مقایسه‌گر تک‌بیتی در کوارتوس

برای تست این مدار ساده، از تست بنچ زیر استفاده شد که موج آن را هم در زیر می‌توانید ببینید:

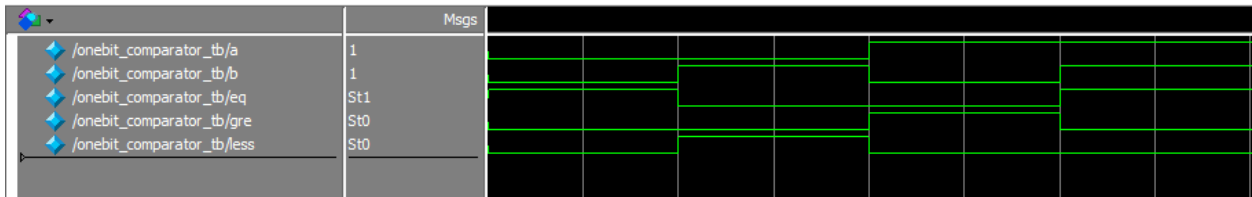

Figure 2 نتیجه تست‌بنچ برای مقایسه‌گر تک‌بیتی

```

module onebit_comparator_tb;

    reg a, b;

    wire eq, gre, less;

    onebit_comparator comparator(a, b, eq, gre, less);

    initial

    begin

        a <= 0;

        b <= 0;

        #10

        a <= 0;

        b <= 1;

        #10

        a <= 1;
    
```

```

    b <= 0;

    #10

    a <= 1;

    b <= 1;

end

endmodule

```

در ادامه و با توجه به در دست داشتن یک مقایسه‌گر تک‌بیتی یک مقایسه‌گر چهاربیتی را با استفاده از چهار مقایسه‌گر تک‌بیتی ساختیم. مقایسه‌گری که پیاده‌سازی آن با وریلاگ و شبیه‌سازی آن با کوارتوس در ادامه آمده است:

```

module fourbit_comparator(input [3:0] a,
    input [3:0] b,
    output equal,
    output greater,
    output less);

    wire [3:0] g;
    wire [3:0] e;
    wire [3:0] l;

    onebit_comparator onebit_comparator0(a[0], b[0], e[0], g[0], l[0]);
    onebit_comparator onebit_comparator1(a[1], b[1], e[1], g[1], l[1]);
    onebit_comparator onebit_comparator2(a[2], b[2], e[2], g[2], l[2]);
    onebit_comparator onebit_comparator3(a[3], b[3], e[3], g[3], l[3]);

    assign equal = &e;

    assign greater = g[3] | (g[2] & e[3]) | (g[1] & e[3] & e[2]) | (g[0] & e[3] & e[2] & e[1]);

    assign less = ~(equal | greater);

endmodule

```

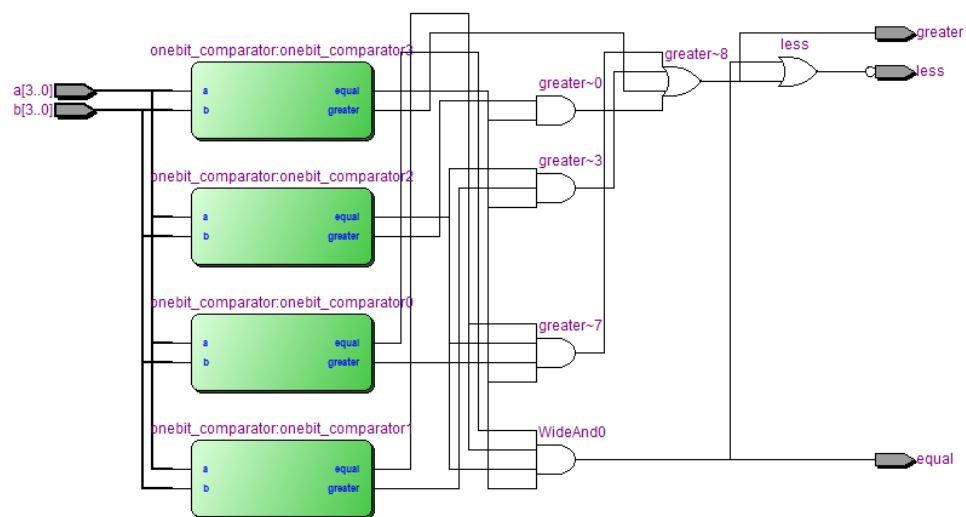

Figure 3 شمای RTL مقایسه‌گر چهاربیتی ما با استفاده از کوارتوس

همچنین برای تست کردن این مدار هم از تست‌بنچ زیر استفاده شد که نتایج مربوط به آن را می‌توانید در موج زیر ببینید:

```

module fourbit_comparator_tb;

    reg [3:0] a;
    reg [3:0] b;
    wire E, G, L;

    fourbit_comparator fcmp(a, b, E, G, L);

    always
    begin
        a <= {$random} % 16;
        b <= {$random} % 16;
        #10;
    end
endmodule

```

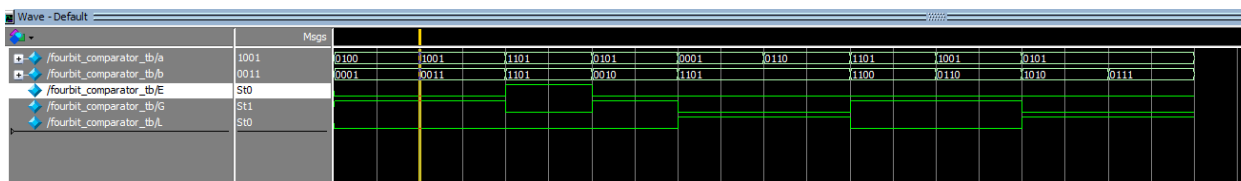

Figure 4 نتایج تست بنچ مقایسه گر چهاربیتی

همانطور که در موج بالا دیده می شود با تغییر بیت ها هر سه حالت رخ داده است.

ابتدا دو بزرگتر را می بینیم با توجه به اعداد ۹-۱ و ۹-۳. پس از آن تساوی ۱۳ و به همین ترتیب تا انتها.

یک توضیح کوتاه هم درباره تست بنچ خوب است داده شود. این تست بنچ در واقع هر بار یک عدد رندم برای هر دو انتخاب می کند و سپس آن ها را مقایسه می کند. این فرآیند هم تا انتهای شبیه سازی ادامه پیدا خواهد کرد. تنها نکته ای که ممکن است پیش بیاید این است که تعداد تساوی ها احتمال کمی دارند که به همین دلیل باید برای خوب عمل کردن این تست بنچ میزان زمان از کلاک صوری از اردر ۱۶ باشد. (احتمال تساوی دو عدد مستقل!)

۲. مقایسه کننده سریال

این مقایسه کننده سریال در بخش دوم همانطور که خواسته شده با کلاک و یک اکتیو های ریست طراحی شده است. کد وریلاگ آن را در ادامه می توانید در اینجا هم ببینید. البته که در فولد بخش دوم نیز این کد تولید شده است. همچنین خروجی سنتر کوارتوس هم برای درک بهتر اینجا آورده شده است:

در خطوط اول، ورودی ها و خروجی ها اعلان شده اند. x_in و y_in بیت هایی هستند که هر مرحله وارد می شوند تا مقایسه شوند و clk کلاک مدار است و $reset$ هم در صورت سوال گفته شده است. G و E هم خروجی های مقایسه کننده هستند. درباره $wire$ های تعریف شده در بخش مربوطه توضیح داده خواهد شد. با E_d و L_d ورودی های فلیپ فلاپ ها را مشخص می کنیم (که پارامترهای E و L در آن ها مربوط به مرحله ی قبل اند و خود ورودی های فلیپ فلاپ ها برای این تنظیم شده اند که بتوانند به عنوان یک رجیستر در نبود امکان استفاده از دستوراتی غیر از دستورات از نوع توصیف جریان داده عمل کنند) E یک $reset$ با or هم دارد؛ یعنی اگر $reset$ یک شد یعنی می خواهیم عدد وارد کنیم و تا قبل از این، تنها اعداد، صفرهای اختیاری پشت اعداد هستند که با هم برابرند و در نتیجه E باید یک شود. ضمناً L با نقیض $reset$ and شده است تا اگر $reset$ یک بود، کل عبارت L برابر صفر شود (که با توجه به توضیحات فوق، چرایی آن مشخص است). سپس، عبارت های بولی یک فلیپ فلاپ D حساس به لبه ی بالارونده ی کلاک نوشته شده است (عبارت های مرتبط، قبلاً به صورت $wire$ تعریف شده اند) به وضوح از شکل زیر، مشخص است که E_bar و E خروجی های فلیپ فلاپ هستند. در کد، اتصالات مربوط به $NAND$ های طبقه ی اول، با $1Ew$ تا $4Ew$ مشخص شده اند. حاصل $nand$ های طبقه ی دوم (که خروجی های فلیپ فلاپ ما هستند) هم در اتصالات $assign$ ، E_bar و E شده اند. سپس یک فلیپ فلاپ دیگر هم برای نگه داری L در نظر گرفته شده است. در نهایت، خروجی های E و L پس از هر مرحله درست آماده می شوند و در نتیجه خروجی نهایی مدار نیز خواهند بود. مدارهای هر دو بخش، توصیف جریان داده هستند، زیرا از ساختارهایی به جز $assign$ استفاده نکرده اند. در نهایت، وقتی G یک است (یعنی بزرگ تر است) که نه L یک باشد نه E ، در نتیجه OR آن ها باید صفر باشد و به این ترتیب، خروجی G نیز ساخته می شود. در نهایت نیز پایان ماژول اعلان گشته است

```
module serial_comparator(input x_in, input y_in, input clk, input reset,  
    output E, output L, output G);
```

```
    wire E_d, Ew1, Ew2, Ew3, Ew4, E_bar;
```

```
    wire L_d, Lw1, Lw2, Lw3, Lw4, L_bar;
```

```
    // 1 bit comparator (combinational)
```

```
    assign E_d = reset || ((x_in ^ y_in) & (E));
```

```
    assign L_d = !reset && ((E & y_in & (~x_in)) | L);
```

```
    // D-flip-flop for E (input(d): E_d, output(Q) : E)
```

```
    assign Ew1 = !(Ew4 && Ew2);
```

```
    assign Ew2 = !(Ew1 && clk);
```

```
    assign Ew3 = !(Ew2 && clk && Ew4);
```

```
    assign Ew4 = !(Ew3 && E_d);
```

```
    assign E = !(Ew2 && E_bar);
```

```
    assign E_bar = !(E && Ew3);
```

```
    // D-flip-flop for L (input(d): E_d, output(Q) : L)
```

```
    assign Lw1 = !(Lw4 && Lw2);
```

```
    assign Lw2 = !(Lw1 && clk);
```

```
    assign Lw3 = !(Lw2 && clk && Lw4);
```

```
    assign Lw4 = !(Lw3 && L_d);
```

```
    assign L = !(Lw2 && L_bar);
```

```
    assign L_bar = !(L && Lw3);
```

```
    // greater is when not "equal or less"
```

```
    assign G = ~(E | L);
```

```
endmodule
```

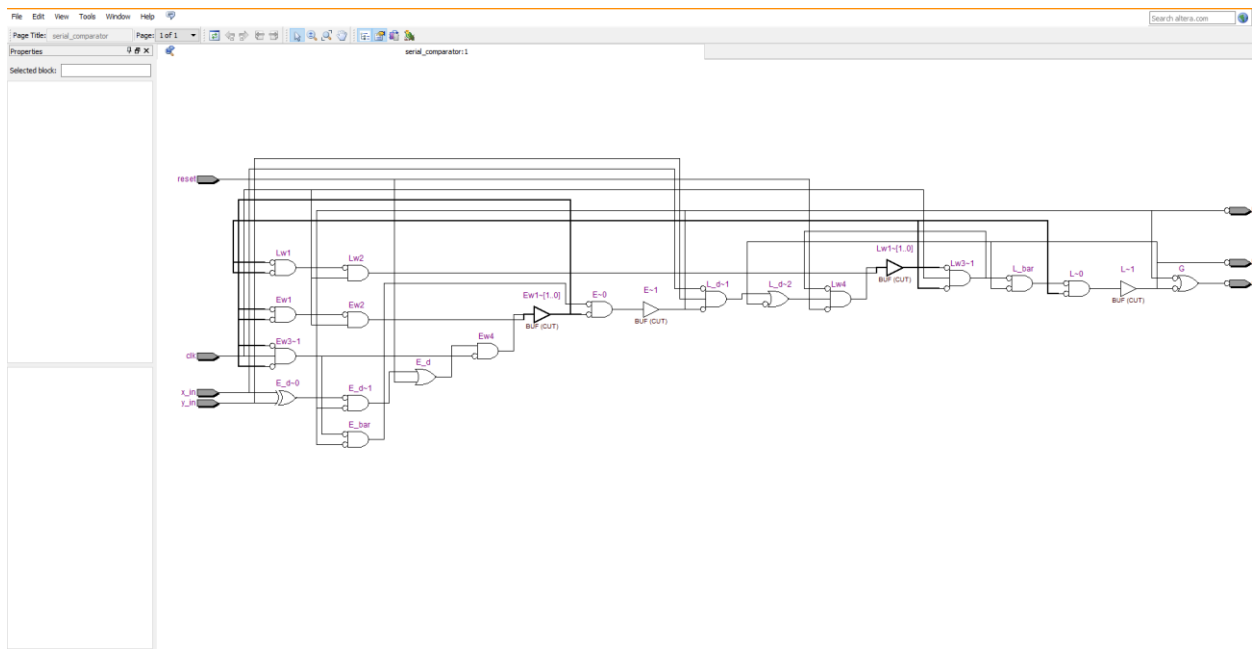

Figure 5 شمای RTL مقایسه‌گر سریال پیاده‌سازی شده در کوآرتوس

این مدار و کد وریلاگ هم با استفاده از تست‌بنچ زیر که حالات اصلی را چک می‌کند تست شد. البته که غیر از آوردن سه حالت اصلی موج، سعی کردیم برای درک ساده‌تر خروجی‌ها را نیز در کنسول چاپ کنیم که در ادامه این‌ها آمده‌اند:

```
`timescale 1ns/1ns
```

```
module serial_comparator_tb;

    parameter num_tests = 30;
    integer i1, i2, i3, x_num, y_num;

    reg x_in, y_in, clk, reset;
    wire E, L, G;

    serial_comparator comparator(
        .x_in(x_in),
        .y_in(y_in),
        .clk(clk),
        .reset(reset),
```



```

        .E(E),
        .L(L),
        .G(G)
    );

// clock generator
initial
begin
    clk = 0;

    for (i1 = 0; i1 < num_tests * (5+1) * 2; i1 = i1+1) begin
        #100;
        clk = ~clk;
    end
end

// input generator
initial
begin

$random(100);

    for (i2 = 0; i2 < num_tests; i2 = i2+1) begin

        // reset for a clock cycle
        reset = 1;

        #200
        reset = 0;

        // generate two 5-bit numbers
        x_num = 0;
        y_num = 0;

        for (i3 = 0; i3 < 5; i3 = i3+1) begin

```

```

#50;

x_in = $urandom_range(1,0);

y_in = $urandom_range(1,0);

x_num = (x_num << 1) + x_in;

y_num = (y_num << 1) + y_in;

#150;

end

$display("x = %5b(%2d) , y = %5b(%2d) --> E = %b , L = %b , G = %b",

x_num, x_num, y_num, y_num, E, L, G);

```

end

end

endmodule

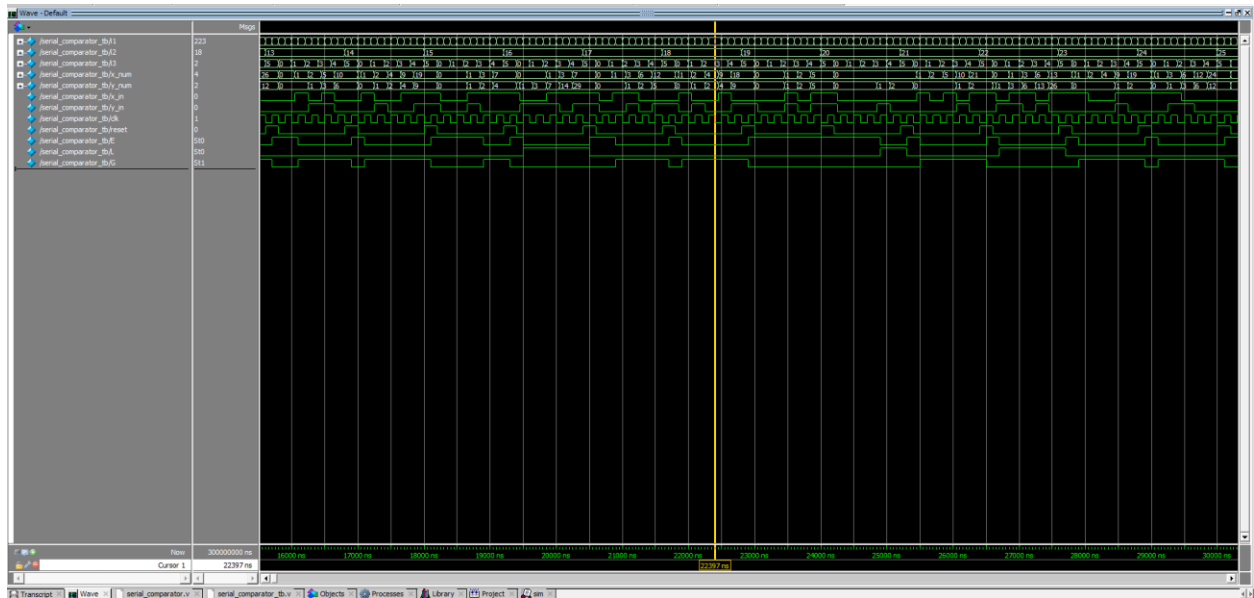

Figure 6: بزرگتر بودن در یک مقایسه گر سریال


```

VSIM 35> run
# x = 11000(24) , y = 11000(24) --> E = 1 , L = 0 , G = 0
# x = 01010(10) , y = 00111( 7) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 11001(25) , y = 01110(14) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 01101(13) , y = 01100(12) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 11111(31) , y = 01101(13) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 01011(11) , y = 01000( 8) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 01100(12) , y = 10011(19) --> E = 0 , L = 1 , G = 0
# x = 10001(17) , y = 01110(14) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 11110(30) , y = 00000( 0) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 00001( 1) , y = 10011(19) --> E = 0 , L = 1 , G = 0
# x = 00010( 2) , y = 11111(31) --> E = 0 , L = 1 , G = 0
# x = 01010(10) , y = 00111( 7) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 11010(26) , y = 01100(12) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 01010(10) , y = 00110( 6) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 10011(19) , y = 01001( 9) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 00111( 7) , y = 00100( 4) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 00111( 7) , y = 11101(29) --> E = 0 , L = 1 , G = 0
# x = 01100(12) , y = 00101( 5) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 10010(18) , y = 01001( 9) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 00101( 5) , y = 00101( 5) --> E = 1 , L = 0 , G = 0
# x = 00000( 0) , y = 00010( 2) --> E = 0 , L = 1 , G = 0
# x = 10101(21) , y = 00010( 2) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 01101(13) , y = 11010(26) --> E = 0 , L = 1 , G = 0
# x = 10011(19) , y = 00010( 2) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 11000(24) , y = 01100(12) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 01000( 8) , y = 01011(11) --> E = 0 , L = 1 , G = 0
# x = 11010(26) , y = 11001(25) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 10011(19) , y = 00001( 1) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 11000(24) , y = 00001( 1) --> E = 0 , L = 0 , G = 1
# x = 01011(11) , y = 01011(11) --> E = 1 , L = 0 , G = 0

```

Figure 9 نتایج تست‌بنچ که همگی درست هستند.

نتایج کامپایل را هم در فایل مربوطه در فولدر screenshots می‌توانید ببینید.